

Y406006

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TÖMER
TÜRKÇE ÖĞRETİM ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ
YÜKSEK TÜRKÇE DİPLOMA SINAVI

Y406006

ÖĞRENCİNİN

ADI	
SOYADI	
NUMARASI	
UYRUĞU	
SINAV TARİHİ	

BÖLÜM	PUAN
Okuma	
Dinleme	
Yazma	
Karşılıklı Konuşma	
Sözlü Anlatım	

I. ERGONOMİ

İnsan yaptığı işe karşı bıkkınlık, bitkinlik, isteksizlik, beceriksizlik, kaçış, geçimsizlik gibi antisosyal kişilik davranışları gösteriyorsa o insan fizyolojik kapasitesini aşmış, yorulmuş ve bu nedenle psikolojik özellikleri bozulmuştur. İnsanın hareket yeteneklerinin sınırları bellidir. Bu nedenle çalışması sırasında tükettiği enerji, ürettiğini aşarsa yorgunluk başlar. Önce organ ve yapı taşları zorlanıp fizyolojik olarak ortaya çıkarken yorgunluk ile birlikte psikolojik özellikleri de gitmeye başlar. Ancak insan yaptığı işte verimli olmak zorundadır. İşte burada ergonomi devreye girer. Ergonomi bir yandan verimliliği artırırken diğer yandan insanın daha rahat, daha az yorulmuş ve daha az iş kazası ile hastalıklarına maruz kalarak çalışmasını sağlayan bir bilim dalıdır. Ana amacı ekonomik kalkınma olsa da, insanı ön plana çıkarır.

Bu bilim dalı bilinçli ya da bilinçsiz olarak ilk çağlardan beri vardır. Ancak konu ile ilgili ilk çalışmalar F. W. Taylor'a aittir. 1890'larda insan başarısının artırılması için küreklerin şekli üzerinde çalışmalar yapan Taylor'dan sonra ergonominin gelişimi II. Dünya Savaşı'nda büyük hız kazanmıştır. Savaşın bu hız artışıdaki etkisi ise askeri alandaki rekabet olsa gerek. Savaş sonrası çalışmalar insanın iş başarısı düşüncesi üzerinde yoğunlaşmıştır.

Anatomi, fizyoloji, psikoloji, iş sağlığı, makine mühendisliği, mimarlık gibi birçok bilim dalının uzmanlarını bir araya getiren Ergonomi Araştırma Konseyi ilk kez İngiltere'de kurulmuştur. Yapılan çalışmaların Ergonomi olarak nitelendirilmesi de bu konsey tarafından 1949'da kurumlaşmıştır. 1964 yılında ise Uluslararası Ergonomi Derneği'ni kurma yolunda çalışmalar yoğunlaşmıştır.

Yaşadığımız çağ her ne kadar mekanizasyon, otomasyon, bilgi işlem teknolojileri ile iç içe olsa bile yaptığımız iş yine bize, yani insana muhtaçtır. O zaman makine ve çalışma ortamının insanla uyumlu hale getirilmesi gerekir. Yani insanın işini yaparken harcadığı statik güç en aza indirilmelidir. Bunu sağlamak için çalışma ve çevre koşullarının iyileştirilmesi gereklidir. Kişinin hareketleri, duruş şekilleri kısıtlanmamalı, iş güvenliği sağlanmalı, iş monotonluk, gerilim veren unsurlar ortadan kaldırılmalıdır. Ayrıca çalışma ortamının sıcaklığına, aydınlığına, manzara dizayn ve temizliğine özen gösterilmelidir. İşte ergonomi bu etmenlerin iyileştirilmesini kendine bir uğraş edinmiştir.

Y406006

Doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Ergonomi,
 - a. insanı ön plana çıkarır.
 - b. verimliliği artırır.
 - c. ekonomik kalkınmadır.
 - d. Hepsi

2. a. Savaş ergonominin gelişimini yavaşlatmıştır.
 - b. Ergonomi çok eskilere dayanmaktadır.
 - c. İnsanlar arasında her zaman rekabet yoktur.
 - d. İnsanların yaptığı işlerde verimlilik çok önemli değildir.

Aşağıdaki sözcüklerin eş ve zıt anlamlısını bulunuz.

3. bitkinlik = tüketmek x
kişilik = barış x

II. ASTROLOJİ

Astroloji, konunun uzmanı olmayanlar tarafından çoğu zaman astronomiyle karıştırılmaktadır. Oysa astroloji tam anlamıyla falcılıktır. Güneş, Ay, gezegenler ve burçların konumlarına bakarak insanların karakterleri, davranışları, geçmişleri ve gelecekleri hakkında bilgi verme sanatıdır. Hiçbir bilimsel dayanağı olmadığı için astroloji bilim değildir ve bu nedenle de hiçbir gerçeklik payı yoktur. Kayıtlara göre ilk kez Babilliler, gök cisimleriyle insanlar arasında ilişki olabileceğini, insanların davranışlarını gök cisimlerinin kontrol etmiş olabileceğini düşünmüşler ve varsa bu tür ilişkileri ortaya çıkarmak için, uzun süre çok düzenli gözlemler yapmışlar. Anlaşılan o ki, Babilliler, yoğun gözlemleri sonunda düşündüklerinin doğru olup olmadığını kanıtlayamamışlar. Daha sonra gök cisimleriyle insanların davranışları arasında hiçbir ilişki olamayacağı anlaşıldığı ve bilim çevrelerinde astrolojiye yer verilmediği halde bilimsel düşünmeyi öğrenememiş insanlar, içlerindeki şüphenin dürtüsüyle ve özellikle geleceklerini iyi yönlendirme amacıyla astrolojiye sarılmışlardır. Tarihin her döneminde ve her toplumda astrolojiye inananların sayısı azımsanmayacak kadar çok olmuştur; hatta bazı dönemlerde devlet yönetimi bile astroloji bilgisine dayandırılmıştır. Osmanlı hükümdarları resmî kadrolu astrologlar çalıştırırken, bugün bile birçok devlet adamının astrologlara danıştığı bilinmektedir. Bugün özellikle gelişmiş ülkelerde astroloji oldukça popüler ve yaygın bir uğraştır.

Lütfen metni okuyun ve metne göre aşağıdaki seçeneklerden doğruları (D), yanlışları (Y) ile işaretleyin.

4. Astronomi ve Astroloji kabul edilmese de aslında aynı şeydir.
5. Astronominin hiçbir bilimsel değeri yoktur.
6. Astroloji çok eskilere dayanmaktadır.
7. Astroloji bir anlamda falcılıktır.

Doğru seçeneği işaretleyiniz.

8. Araştırmalar sonucunda gök cisimleriyle insanların davranışları arasında bir
olmadığı anlaşıldı.
a. bağlantı b. beraberlik c. birliktelik d. Sorun

9. Bu metinle ilgisi olmayan tümce aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Tarihin her döneminde sayısız insan astrolojiye inanmıştır.
- b. Astroloji insanlar hakkında bilgi verir.
- c. Falcılar, astronomik bilgileri doğru kullanmamakta tutarsız yollar izlemektedirler.
- d. Halen de pek çok devlet adamı astrologlarla çalışmaktadır.

III. Aşağıdaki paragraflara uygun başlığı bulunuz.

a.

İskenderiye’de 2. yüzyılda kadınların makyaj yaparak, erkekleri görünüşleriyle etkileyerek evlenmeye kandırmalarına karşı bir kanun vardı. Halbuki günümüzde durum böyle mi, sadece sormak yeterli oluyor.

b.

Eylül yılın dokuzuncu ayı, oysa batı dillerinin hemen hepsinde yedinci ay anlamına gelen bir karşılığı var. Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık ayları Latince’de yedi, sekiz, dokuz ve on anlamlarına gelir. Bunun sebebi, bir zamanlar Mart ayı yılın ilk ayı idi. Yılın ilk ayı Ocak olarak değişti, ancak bu dört ayın ismi değiştirilmedi, sonuç ortada.

c.

17. yüzyıl Avrupa’ında hapşırma iyi bir aileden gelmenin ve iyi yetiştirilmiş olmanın işareti olarak kabul edilirdi. Bu yüzden üst sınıflar enfiye çekmeye başladı, hapşırarak üstünlüklerini göstermek için. 12. yüzyılda ise Avrupalılar kuşları ağaçların dondurduğuna inanırdı. Yine Viktorya İngiltere’inde kütüphane kurallarına göre kadınlarla erkeklerin yazdığı kitaplar, kişiler evli olmadığı sürece aynı rafta yan yana bulunmazdı.

d.

Yirmi beş yıl kadar önce Filipin Adaları’nda bulunan Tasaday adlı bir kabilenin hiçbir kabileye düşmanlığı olmadığı saptanmıştı. Tasaday’ların ayrıca hiçbir silahları yoktu, kesinlikle avlanmıyorlar, savaşmıyorlar, hatta toprağı bile sürmüyorlardı. Yapılan incelemelerde Tasaday dilinde “savaş, kavga, nefret” gibi kelimelerin olmadığı ortaya çıktı.

Y406006

- a.
- b.
- c.
- d.

- 10. Kafalar Karışması
- 11. İlginç Gelenekler
- 12. Silahsız İnsanlar
- 13. Evlenme Kanunu

IV. YALNIZLIK

Belli zamanlarda hemen hemen bütün insanların yaşamak istediği bir duygudur yalnızlık. İnsan bazen kendinden, bazen yaşadığı çevreden, bazen de birlikte olduğu insanlardan uzaklaşmak ister. Nedeni ne olursa olsun yalnızlığın tek amacı vardır. O da daha başıboş, daha rahat yaşamak. Fakat her zaman buna hangi yoldan daha kolay ulaşacağını bilemeyebilir insanlar. Hatta çoğumuz yalnız kalmanın ne olduğunu bile bilmeyiz. Çok kez insan dünya işlerini bıraktığını sanır. Hiçbir işle ilgilenmez. Oysa yaptığı, gerçekte sadece işlerin yönünü değiştirmektir. İnsan neden sıkılıyor olursa olsun aynı insandır. Ve herhangi bir sıkıntının nedeni ne olursa olsun yaşanan aynı sıkıntıdır. Örneğin ev işlerinin daha az önemli olması daha az yorucu olduğu anlamına gelmemektedir.

İnsanlar önce içlerindeki sıkıntı duygusundan kurtulmalıdır. Bu olmadığı sürece yer değiştirmek daha fazla bunaltacaktır onları. Bunun bir hastalık olduğu düşünülürse bir hastanın yerini değiştirmek ona yapılacak en büyük kötülüktür. Bu yüzden kalabalıktan kaçmak yetmez. Bir yerden başka bir yere gitmekle iş bitmez. İçimizdeki kalabalıktan kurtulmalıyız önce.

Y406006

Lütfen metni okuyun ve metne göre aşağıdaki seçeneklerden doğruları (D), yanlışları (Y) ile işaretleyin.

14. Dünya işlerinden elini eteğini çekmek bir çeşit yalnızlıktır.

15. Hiç kimse yalnızlık duygusunu yaşamak istemez.

16. İçimizdeki sıkıntı duygusundan kurtulmamız lazım.

17. Kalabalık her zaman insanları sıkıntıya sokar.

1- 2 sorular	2 x 2 = 4
3. soru	0,5 x 4 = 2
4 - 7. sorular	1,5 x 4 = 6
8 - 9. sorular	2,5 x 2 = 5
10 - 13. sorular	1 x 4 = 4
14 - 17. sorular	1 x 4 = 4
Toplam 25 puan.	

DİNLEME

KÖPRÜDEKİ GİŞELER

A. Aşağıdaki tümcelerden doğru olanlarını “D”, yanlış olanlarını “Y” ile işaretleyiniz.

1. Başbakan köprü gişeleriyle ilgili projeye olumlu bakıyor.
2. 21 Ocakta İstanbul’un ulaşım sorunuyla ilgili bir toplantı var.
3. Köprülerin kontrolünün Büyükşehir belediyesine geçmesi planlanıyor.
4. Belediye başkanı, amaçlarının bu gişelerin kaldırılması olmadığını söyledi.
5. Toplantıya bütün milletvekilleri de katılacak.

ALTIN VARAK

B. Aşağıdaki tümcelerden doğru olanlarını “D”, yanlış olanlarını “Y” ile işaretleyiniz.

6. Altın varak kaplanacak mobilyanın üzerindeki boya çıkarılır.
7. Mobilya zımparalandıktan sonra lambez adı verilen bir toprak eritilerek ahşabın üstüne sürülür.
8. Altın varak yapımının tarihi 12. ve 13. yüzyıllara dayanmaktadır.
9. Yapımı zor ve zahmetli, maliyeti pahalı bir iş olduğu için gün geçtikçe azalmaktadır.
10. Varak işlemciliğinde kullanılan altının ayarı 14 karattan 24 karata kadar yükselmektedir.
11. Altının ayarı yükseldikçe rengi de kahverengiye dönmüştür.
12. Mazgalayla parlatılarak yıldız kaplama işlemi tamamlanmış olur.
13. Varak yapımında maliyeti düşük olduğu ve rengi altına benzediği için bakır da kullanılır.

C. Doğru seçeneği işaretleyiniz.

14. Altın varak işlemciliği gibi ülkelerde yapılmaktadır.

a. Fransa - İspanya - İtalya- Türkiye

b. Almanya- Türkiye- İspanya- Fransa

c. Almanya- Fransa- Türkiye- İtalya

d. İspanya- İngiltere- Avusturya- Türkiye

Y406006

SAGALASSOS ANTİK KENTİ

D. Aşağıdaki tümcelerden doğru olanlarını “D”, yanlış olanlarını “Y” ile işaretleyiniz.

15. Anadolu’daki antik dönemin en iyi korunmuş kentlerinden biri de Sagalassos’tur.

16. Sagalassos’ta küçük bir tiyatro bulunmuştur.

17. Anıtsal çeşme bir Belçika firması tarafından restore ediliyor.

18. Antik kentten çıkarılan buluntular Burdur Müzesindedir.

19. Kentin tamamen ortaya çıkması için yüz yıl gerektiği söyleniyor.

E. Aşağıdaki doğru seçeneği işaretleyiniz.

20. Hangisi metindeki müzede sergilenmiyor?

a. kemik eserler

b. cam eserler

c. bronz eserler

d. objeler

Not: Her soru 1,25 puandır.

Toplam 20 x 1,25= 25

1869'dan 2020'ye Klonlama

İlk kez 1869'da İsviçreli biyolog Friedrich Miescher, balık sperminden DNA ayırıştırarak bu çalışmalara öncülük etmiş; 1928'de Alman embriyolog Hans Spemann, araştırmasıyla 1935'te Nobel ödülü kazanmıştı. Spemann'ın çalışmaları klonlamada bir standart kabul edildi. 1952'de Amerikalı biyologlar Robert Briggs ve Thomas King, ilk kez bir hayvan klonladılar. Kurbağalarla yaptıkları deneylerin sonucunda, kurbağa larvaları elde etmeyi başardılar. 1996'da ise tam 277 deneme sonrasında, dünyanın genetik kopyalama yoluyla üretilen ilk koyunu Dolly, İskoçya'da dünyaya geldi. Şimdi ise bilim adamları, Tazmanya kaplanının 2020'de yeniden doğuşuna hazırlanıyor.

Yukarıdaki metinde klonlamanın tarihsel gelişimi anlatılmakta. 2000'li yıllarda tüm dünya ülkelerini etkileyecek teknik ve bilimsel gelişmeler neler olabilir? Bu gelişmeler sizce sosyal, ekonomik veya politik çalkantılara sebep olacak boyutlara ulaşabilir mi? Bu konudaki düşüncelerinizi yazınız.

Kompozisyonunuz 25 puan üzerinden değerlendirilecektir.

KARŞILIKLI KONUŞMA

1. Kursiyer:

Savaşın koşullara göre gerekli olabileceğini aşağıdaki konulara değinerek savunun.

- Ülkeniz tehdit altında veya işgal edilirse ne yapılabilir?
- Dünya tarihinde savaş hiç eksik olmadı.

2. Kursiyer:

Savaşı haklı gösterecek hiçbir koşul olamayacağını aşağıdaki konulara değinerek savunun.

- Savaşın kendisi ölümü ve yıkımı getirir.
- En kötü barış, en haklı savaştan iyidir.

Konuşmanız 15 puan üzerinden değerlendirilecektir.

SÖZLÜ ANLATIM

İLETİŞİM CANAVARI KAPIMIZDA

İletişim devriminin, uzun uğraşlar sonucu üretilen sosyal sistemleri devre dışı bırakacağı savunuluyor. Her yeniliğe olduğu gibi iletişim çağının sunduğu yeniliklere de kuşkuyla bakanlar giderek artıyor.

Sosyolog ve psikologlar iletişim çağının büyük toplumsal çalkantılara neden olacağını söylüyorlar. Bunun nedeni de insanların yaşam biçiminin köklü bir değişime uğrayacak olması. Ancak, bu değişiklik, çoğunluğun savunduğu gibi olumlu olmayabilir. İnsanlar bilgisayar dünyası dışında kalan gerçekliği algılamakta zorluk çekecek.

- Sizce dünyayı büyük bir köy haline getiren elektronik iletişimin olumlu ve olumsuz etkileri nelerdir?
- Gelecekte iletişimin hangi boyutlara ulaşabileceğini umuyorsunuz?

Konuşmanız 10 puan üzerinden değerlendirilecektir.

CEVAP ANAHTARI
DİNLEME

KÖPRÜDEKİ GİŞELER

A. Aşağıdaki tümcelerden doğru olanlarını “D”, yanlış olanlarını “Y” ile işaretleyiniz.

1. Başbakan köprü gişeleriyle ilgili projeye olumlu bakıyor. D
2. 21 Ocakta İstanbul’un ulaşım sorunuyla ilgili bir toplantı var. D
3. Köprülerin kontrolünün Büyükşehir belediyesine geçmesi planlanıyor.
4. Belediye başkanı, amaçlarının bu gişelerin kaldırılması olmadığını söyledi. Y
5. Toplantıya bütün milletvekilleri de katılacak. Y

ALTIN VARAK

B. Aşağıdaki tümcelerden doğru olanlarını “D”, yanlış olanlarını “Y” ile işaretleyiniz.

6. Altın varak kaplanacak mobilyanın üzerindeki boya çıkarılır. D
7. Mobilya zımparalandıktan sonra lambez adı verilen bir toprak eritilerek ahşabın üstüne sürülür. D
8. Altın varak yapımının tarihi 12. ve 13. yüzyıllara dayanmaktadır. Y
9. Yapımı zor ve zahmetli, maliyeti pahalı bir iş olduğu için gün geçtikçe azalmaktadır.
10. Varak işlemeciliğinde kullanılan altının ayarı 14 karattan 24 karata kadar yükselmektedir. Y
11. Altının ayarı yükseldikçe rengi de kahverengiye dönmüştür. Y
12. Mazgalayla parlatılarak yıldız kaplama işlemi tamamlanmış olur. D
13. Varak yapımında maliyeti düşük olduğu ve rengi altına benzediği için bakır da kullanılır.

Y406006

C. Doğru seçeneği işaretleyiniz.

14. Altın varak işlemeciliği gibi ülkelerde yapılmaktadır.
- a. Fransa - İspanya - İtalya- Türkiye b. Almanya- Türkiye- İspanya- Fransa
c. **Almanya- Fransa- Türkiye- İtalya** d. İspanya- İngiltere- Avusturya- Türkiye

SAGALASSOS ANTİK KENTİ

D. Aşağıdaki tümcelerden doğru olanlarını “D”, yanlış olanlarını “Y” ile işaretleyiniz.

15. Anadolu’daki antik dönemin en iyi korunmuş kentlerinden biri de Sagalassos’tur. D
16. Sagalassos’ta küçük bir tiyatro bulunmuştur. Y
17. Anıtsal çeşme bir Belçika firması tarafından restore ediliyor. Y
18. Antik kentten çıkarılan buluntular Burdur Müzesindedir. D
19. Kentin tamamen ortaya çıkması için yüz yıl gerektiği söyleniyor. D

E. Aşağıdaki doğru seçeneği işaretleyiniz.

20. Hangisi metindeki müzede sergilenmiyor?
- a. kemik eserler b. cam eserler c. **bronz eserler** d. objeler